

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 49C/292/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513214378
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Kolláriková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2016:1513214378.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou JUDr. Natáliou Kollárikovou, v právnej veci navrhovateľa: GENERAL FACTORING, a.s., IČO: 35 838 825, so sídlom: Košická 56, 821 08 Bratislava, v zastúpení: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, proti odporcovi: P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom: E. XXX, XXX XX V., o zaplatenie 693,63 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 24.04.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 2 950,25 Eur, úrok vo výške 17,30 % p.a. z istiny 2 514,45 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % p.a. z istiny 2 514,45 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia ako i náhradu trov konania.

Návrh bol odôvodnený najmä tým, že žalovaná pohľadávka bola na navrhovateľa postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 21.12.2010 spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653. Postúpenie bolo odporcovi oznámené listom označeným ako Oznámenie o postúpení pohľadávky podľa § 526 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) v znení neskorších predpisov, zo dňa 28.12.2010. V návrhu uviedol, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzatvorili dňa 14.02.2006 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1228,17 Eur s úrokovou sadzbou 17,30 % p.a.

Po postúpení predmetnej pohľadávky nebola na úhradu záväzku vzniknutého na základe zmluvy o úvere poukázaná žiadna platba. Navrhovateľ k žalovanej istine v návrhu uviedol, že pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia 21.12.2010 je vo výške 2 950,25 Eur, ktorá pozostáva z istiny v sume 2 514,45 Eur, z úrokov v sume 0 Eur a z úrokov z omeškania v sume 435,80 Eur.

Súd návrhu vyhovel vydaním platobného rozkazu dňa 26.06.2013 pod sp.zn. 26Ro 1696/2013, ktorý sa odporcovi nepodarilo doručiť do vlastných rúk, z toho dôvodu bol v zmysle ust. § 173 ods. 2 O.s.p. uznesením č.k. 26Ro 1696/2013- 35 právoplatným dňa 16.10.2013 zrušený.

Odporca sa k návrhu nevyjadril.

V priebehu konania vzal navrhovateľ návrh sčasti späť. Uznesením č.k. 49C/292/2013-118 zo dňa 18.08.2014, súd konanie v časti o zaplatenie 46,48 Eur spolu s úrokom vo výške 17,30 % ročne zo

sumy 46,48 Eur od 22.12.2010 do zaplattenia a úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 46,48 Eur od 22.12.2010 do zaplattenia zastavil.

Uznesením č.k. 49C/292/2013-179 zo dňa 03.07.2015 súd konanie v časti o zaplattenie 2210,14 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.774,37 Eur od 22.12.2010 do zaplattenia a s t a v i l a pripustil zmenu petitu tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 693,63 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 33,03 Eur od 21.05.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.06.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.07.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.08.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.09.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.10.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.11.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.12.2009 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.01.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.02.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.03.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.04.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.05.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.06.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.07.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.08.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.09.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.10.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.11.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.12.2010 do zaplattenia, zo sumy 33,03 Eur od 21.01.2011 do zaplattenia, ako i náhradu trov konania spočívajúcu v zaplattenom súdnom poplatku vo výške 39,50 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

Súd vykonal dokazovanie čítaním obsahu listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu a to najmä: Zmluvou o postúpení pohľadávok č.XXXX/XXXX CE zo dňa 21.12.2010 + prílohami, Oznámením o postúpení pohľadávky podľa § 526 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 28.12.2010 + doručenkou, Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.02.2006, Všeobecnými obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne, a.s., Sadzobníkom poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s., výpismi z úveru za obdobie od 1.1.1990-31.12.2008, od 1.1.2009-19.3.2011a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 14.02.2006 uzatvoril právny predchodca navrhovateľa s odporcom Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli odporcovi poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1 228,17 Eur, ktoré mal odporca splácať v mesačných splátkach po 33,03 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci v počte 59 splátok, s termínom splatnosti prvej splátky 20.03.2006. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná ku dňu 20.01.2011. Dňa 21.12.2010 uzavrel právny predchodca navrhovateľa s navrhovateľom Zmluvu o postúpení pohľadávok, ku dňu postúpenia bol odporca v omeškani 1 492 dní (čl. 22),výška pohľadávky navrhovateľa voči odporcovi ku dňu uzavretia zmluvy predstavovala sumu 2 950,25 Eur, ktorá pozostáva z istiny v sume 2 514,45 Eur, z úrokov v sume 0 Eur a z úrokov z omeškania v sume 435,80 Eur.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu pred súdom na pojednávaní dňa 21.05.2015 uviedol, že odporca uhradil spolu 15 splátok v celkovej výške 287,22 Eur, poslednú splátku uskutočnil 27.11.2006, z čoho vyplýva, že napriek dojednanému dňu splatnosti k 20. dňu v kalendárnom mesiaci už pri poslednej splátke sa dostal do omeškania, čím vznikol navrhovateľovi nárok na úrok z omeškania. Žalovaná istina pozostáva z úroku z omeškania vo výške 435,80 Eur za obdobie od 21.4.2006 do 21.12.2010, pričom od začiatku zmluvného vzťahu do 14.1.2009 bol úrok z omeškania vo výške 26,45% ročne, avšak s prihliadnutím na zmenu právnej úpravy v zmysle § 369 ods. 3 Obch. Z. aj pri zmluvách, ktoré boli dohodnuté podľa Obch. Z. musel byť rátaný zákonný úrok. Vzhľadom na túto skutočnosť právny predchodca navrhovateľa od 15.1.2009 vypočítal úrok upravený na sadzbu 8% ročne. Ďalej uviedol, že súčasťou istiny po splatnosti vo výške 2467,97 Eur sú obsiahnuté riadne úroky vo výške 1407,69 Eur, ktoré boli počítané ku dňu 21.12.2010, ďalej poplatky za vedenie účtu v sume 118,81 Eur. K vyčísleným poplatkom v sume 165,29 Eur uviedol, že tieto poplatky boli vyčíslené 50,- Sk mesačne za obdobie od februára 2006 do júna 2006 za správu úveru v zmysle zmluvy, následne 60,- Sk mesačne od júla 2006 do 12/2008.

Právny zástupca poukázal na to, že z dôvodu omeškania sa odporcu v splácaní svojho peňažného záväzku, právny predchodca navrhovateľa vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky ku dňu 15.12.2006 (čl. 107). Pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti pohľadávky však opakovane vyzval na úhradu svojho záväzku. Po postúpení pohľadávky na navrhovateľa, bola na účet navrhovateľa zaplattená suma vo výške 191,16 Eur, pričom pohľadávka po tejto čiastkovej úhrade zo dňa 28.7.2007 bola vo výške 5.384,98 Eur. Z toho istina vo výške 4.909,04 Eur a úroky spolu 475,94 Eur. V zmysle predložených sadzobníkov

poplatkov a náhrad k jednotlivým obdobiam boli vyčíslené poplatky za správu úveru v celkovej sume 118,81 Eur.

Výzvou zo dňa 27.01.2016 vyzval súd navrhovateľa, aby preukázal splnenie podmienky stanovenej v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

Podľa § 708 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“) účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na navrhovateľa postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi účastníkmi konania (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo odporca nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (odporca) neovplyvňuje.

Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky proti odporcovi na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu navrhovateľa a pasívnu vecnú legitimáciu odporcu z úradnej povinnosti. Aktívnu vecnú legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo, resp. procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať.

Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu), je imanentnou súčasťou súdneho konania (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/205/2009 zo dňa 29.06.2010). Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa.

Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená.

Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 Zákona č. 483/2011 Z.Z. o bankách, môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

V konaní bolo preukázané, že dňa 21.12.2010 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky voči odporcovi. Z podaní navrhovateľa doručených súdu na základe výzvy zo dňa 27.01.2016 na preukázanie splnenia podmienky stanovenej v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách vyplýva, že navrhovateľ, ani jeho právny predchodca nedisponujú žiadnym listinným dôkazom preukazujúcim doručenie výzvy na úhradu omeškaných splátok pohľadávky odporcovi pred jej postúpením.

Keďže navrhovateľ nepreukázal, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky písomne vyzval odporcu na splnenie predmetného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

V prípade, že by aj všeobecné podmienky banky obsahovali úpravu ohľadom postúpenia pohľadávky odchylnú od zákona v neprospech spotrebiteľa, súd by následne vyhodnotil tieto ustanovenia ako neprijateľné podmienky a teda neplatné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie.

Pre úplnosť súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade preukázania aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v spore, musel by súd aplikovať procesnú normu upravenú ust. § 5b Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinnnej od 1.5.2014, na základe ktorej súd prihliada ex offo na akúkoľvek zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatneniu alebo priznaniu plnenia predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. S poukazom na uplynutie 3-ročnej premlčacej lehoty v zmysle ust. § 100 a 101 Občianskeho zákonníka odo dňa zosplatnenia úveru ku dňu 15.12.2006 (čl. 107), ktorý dátum zodpovedá počtu dní omeškania 1 492 odo dňa zosplatnenia po deň postúpenia pohľadávky (čl. 22) by návrh z dôvodu premlčania zamietol, nakoľko bol podaný na súd až dňa 24.04.2013.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže

aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Inými slovami musí z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.z. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 2 O.s.p., avšak odporcovi, ktorému ako úspešnému účastníkovi konania vzniklo právo na náhradu trov tieto nepriznal, keďže náhradu trov konania priznať nežiadal, ani mu v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, dvojmo, o odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Bratislave.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

- z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované
- v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha
- odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).